

Číslo: 6291-20486/2019/Pat,Kad,Rek/770110103

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 31/2019

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „SIŽP“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“) vykonala environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) podľa § 34 ods. 1 zákona o IPKZ. Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona o IPKZ.

A. Kontrola

Typ kontroly:	§ 34 ods. 9 zákona - Mimoriadna
Podnet:	Áno
Výsledok:	§ 35 ods. 1 zákona - Súlad
Odstúpené:	Nie
Komu:	-

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor:	Ing. Alžbeta Patúšová	Číslo preukazu: 141
Telefón:	041 507 51 16	
Elektronická adresa:	alzbeta.patusova@sizp.sk	

Inšpektor:	Ing. Zuzana Kadíková	Číslo preukazu: 451
Telefón:	041 507 51 10	
Elektronická adresa:	zuzana.kadikova@sizp.sk	

Inšpektor:	Ing. Miroslava Reková	Číslo preukazu: 267
Telefón:	041 507 51 31	
Elektronická adresa:	miroslava.rekova@sizp.sk	

B.1. Prizvaná osoba

Organizácia:	-	
Adresa:	-	
Zástupca:	-	Funkcia: -
Telefón:	-	

Elektronická adresa: -

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR: VAS s.r.o.
Adresa sídla: Mojšová Lúčka, 011 76 Žilina
IČO: 31 587 666
Kontrola oznámená: 03.06.2019 Spôsob: Elektronickou poštou
Zástupca: Ing. Alexandra Orčíková Krajčiová
Funkcia: konateľka spoločnosti
Ing. Vladimír Laluha
Funkcia: výrobný - technický manažér
Telefón: 041/5654112,3-ústredňa
Elektronická adresa: vas@vas-ml.sk, vyroba@vas-ml.sk

D. Prevádzka

Názov podľa IP: VAS s.r.o., Mojšová Lúčka, Žilina
Adresa prevádzky: Mojšová Lúčka, 011 76 Žilina
Variabilný symbol: 770110103
Integrované povolenie: 2004/3177/770110103/545-Pt
Vydané: 20.12.2004
Právoplatné: 12.1.2005
Projektovaná kapacita: Projektová kapacita:
Projektovaná celková kapacita prevádzky:
ročná kapacita - 109 000 t odpadov živočíšneho pôvodu/rok
maximálna denná kapacita - 300 t odpadov živočíšneho pôvodu/deň

Kategória:

6.5. Odstraňovanie alebo recyklácia mŕtvych tiel zvierat alebo živočíšneho odpadu s kapacitou spracovania väčšou ako 10 t za deň.

E. Časová os

Predchádzajúce kontrolované
obdobie: 21.2.2018 – 16.2.2019
Posledná kontrola: 13.12.2018 – 16.2.2019
Kontrolované obdobie: 17.2.2019 – 2.8.2019
Začatie kontroly: 3.6.2019
Prvé miestne zisťovanie: 5.6.2019
Vypracovanie správy: 2.8.2019
Doručenie správy: Deň prevzatia doporučenej zásielky s doručenkou

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia: Áno Počet snímok: 33
Videodokumentácia: Nie
Odňatie prvopisov: Nie
Odobraté vzorky: Nie
Meranie emisií: Nie

Iné: Odobratá vzorka vody na výstupe z ČOV VAS, s.r.o. Mojšová Lúčka, z jazierka a z toku Váh na vizuálnu kontrolu farby a zápachu – vid' foto

G. Zameranie kontroly – opis

Mimoriadna environmentálna kontrola bola zameraná na kontrolu dodržiavania podmienok integrovaného povolenia, súvisiacich s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany ovzdušia a na úseku ochrany vôd v prevádzke VAS s.r.o., Mojšová Lúčka, Žilina, z dôvodu doručenia podnetov na nadmerný zápach šíriaci sa z prevádzky dňa 21.05.2015, v čase o cca 14:00 a v období pred podaním podnetu, v nočných hodinách, a z jazierka, ktoré sa nachádza vpravo pod výstupnou kanalizáciou z prevádzky VAS, s.r.o. Mojšová Lúčka, v tesnej blízkosti toku Váh a na základe podnetu zo dňa 22.06.2019, na zápach šíriaci sa z predmetnej prevádzky v období 3 dni pred podaním podnetu a hlavne dňa 22.06.2019 v čase o 12:52.

Kontrola bola zároveň zameraná aj na zisťovanie, či sa plnia a v akom štádiu realizácie sa nachádzajú uložené opatrenia na nápravu z posledných environmentálnych kontrol, zameraných na ovzdušie a na vody. Zároveň inšpekcia zisťovala, či nedošlo k zmene okolností, ktoré môžu viesť k zmene podmienok integrovaného povolenia.

Inšpekcia vykonala fyzickú kontrolu prevádzky, obhliadku okolia jazierka a kontrolu príslušných dokumentov súvisiacimi s podmienkami integrovaného povolenia.

H. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

V čase fyzickej obhliadky prevádzky dňa 05.06.2019, v dopoludňajších a popoludňajších hodinách, nebol v areáli VAS, s.r.o. Mojšová Lúčka zistený zápach, ktorý by mohol byť definovaný ako nadmerný alebo nezniesiteľný. V okolí výrobných hál nebolo cítiť zápach, vo vnútri výrobných hál bol mierny zápach. Pri obhliadke boli dvere do všetkých výrobných priestorov, z ktorých by mohlo dôjsť pri dlhšom otvorení k úniku zápachu do vonkajších priestorov, zatvorené. V prevádzke, podľa vyjadrenia prevádzkovateľa, bol bežný prevádzkový stav.

I. Použité podklady

- Dovozy suroviny kategórie 1 (riziková) a kategórie 3 (neriziková) v dňoch od 13.05.2019 do 25.05.2019.
- Grafické záznamy o chode technológie v pracovných týždňoch od 13.05.2019 do 19.05.2019 a od 20.05.2019 do 26.05.2019, v súvislosti s chodom veľkých pračiek VP1 a VP2, linka č.1 - predváranky č.4 a č.5 - vzdušnica z pracovných priestorov vypieraná vo vodnej práčke VP2, linka č.2 - predváranky č.3 a č.14 - vzdušnica z pracovných priestorov vypieraná vo vodnej práčke VP1.
- Grafické záznamy o chode kotla K3 v dňoch od 20.05.2019 do 26.05.2019.
- Kontrola stavu plnenia uložených opatrení na nápravu č. 8549-41664/2018/Pat/770110103/O1 zo dňa 30.11.2018 - z hľadiska ochrany ovzdušia – uzatvorenie príjmových žľabov.
- Kontrola stavu plnenia uložených opatrení na nápravu č. 7932-35911/2017/Mar/770110103-O1 zo dňa 29.11.2017- z hľadiska ochrany vôd.
- Obhliadka jazierka pri VAS s.r.o., vizuálna kontrola farby a zápachu vody z jazierka.

J. Kontrolné zistenia

I.)

Kontrola podmienok integrovaného povolenia, týkajúcich sa ochrany ovzdušia a možného úniku zápachu z predmetnej prevádzky

Podmienky A.2.1. a 4.3., 4.4. v časti B.1.

A.2.1. Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť nepretržitú kontrolu prevádzky tak, aby proces pracoval v optimálnych podmienkach.

4.3. Silno zapáchajúcu vzdušninu odsávanú zo 6 hlavných centier tvorby zápachu vo výrobných priestoroch spoločnosti VAS, s.r.o. spaľovať v kotle K3 ako spaľovací vzduch, v množstve 12 500 Nm³/hod.

4.4. Inšpekcia povoľuje vypieranie vzdušiny z pracovných priestorov spracovania vedľajších živočíšnych produktov, ktoré nie sú odsávané do 6 hlavných centier tvorby zápachu, vo veľkých vodných práchach, umiestnených na Dezodorizácii, bez prídavku ClO₂ - vypieranie len vodou, a to len počas spaľovania vzdušiny v kotle K3.

Zistený stav Dodržaná

Opis Áno

Podnet na zápach dňa 21.05.2019, zaslaný v čase o cca 14:00 a v období pred podaním podnetu v nočných hodinách:

Z vedenia prevádzkovej evidencie, ktorá je vedená v písomnej podobe, ale je sledovaná aj elektronickým riadiacim systémom, ktorý pracuje nepretržite v čase chodu výroby, bolo zistené, že prvý dovoz suroviny v týždni od 13.05.2019 do 19.05.2019 do prevádzky bol dňa 13.05.2019 o 13:10. Výroba bola spustená cca o 14:00 a bežala nepretržite do 19.05.2019 do 02:00. Veľké vodné práčky, ktoré odsávajú pracovné priestory boli spustené o 12:00, cca 1 hodinu pred dovozom prvej suroviny a bežali nepretržite do 19.05.2019 do 05:00. V udržiavacom režime bol aj kotol K3, v ktorom sa začal zvyšovať tlak pary o cca 12:00.

Vyhodnotenie chodu technológie v týždni **od 13.05.2019 do 19.05.2019:**

Prvá surovina v pracovnom týždni od 13.05.2019 do 19.05.2019 bola dovezená dňa:

13.05.2019 (pondelok)

- V čase o 13:10 bol dovezený do príjmového žľabu prvý rizikový materiál kategórie č.1, resp. č.2.
- Prvý nerizikový materiál kategórie č.3. bol dovezený do príjmového žľabu v čase o 13:10.

Dovoz suroviny na spracovanie bol aj v ďalších dňoch:

14.05.2019 (utorok):

- V čase o 15:30 bol dovezený do príjmového žľabu prvý rizikový materiál kategórie č.1, resp. č.2.
- V čase o 15:10 bol dovezený do príjmových žľabov prvý nerizikový materiál kategórie č.3.

Posledná surovina bola dovezená dňa:

19.05.2019 (nedeľa) :

- V čase o 22:00 bol dovezený do príjmových žľabov posledný nerizikový materiál kategórie č.3, rizikový materiál už nebol v sobotu 18.05.2019 a nedeľu 19.05.2019 dovezený.

Spracovanie **rizikového** materiálu na **linke č.1.**, na predvarákoch č.4. a č.5. sa začalo dňa **13.05.2019** v čase o cca 20:00 – 22:00, kedy sa začali predvaráky č.4. a č.5. nahrievať parou a cca v čase o 24:00 – 24:30 boli dokončené prvé várky na varáku č.4. a až dňa 14.05.2019 o cca 01:00 na predvaráku č.5. Pretože boli obidva predvaráky č.4. a č.5. v chode a produkovali zápachajúcu vzdušninu, tak bol v chode už od 13.05.2019 od 12:00 aj kotol K3, ktorý cca o 12:00 začal zvyšovať tlak pary pre potreby predvarákov, pričom spaľoval zápachajúcu vzdušninu z predvarákov a lisov, ako sekundárny vzduch. Počas celého týždňa od 13.05.2019 do 19.05.2019 neboli zaznamenané žiadne výpadky, ani poruchy na kotle K3. Výroba prebiehala na oboch predvarákoch nepretržite až do takmer 19.05.2019. Predvarák č.4. bol odstavený z chodu 18.05.2019 v čase o 21:00. Predvarák č.5. bol odstavený z chodu 18.05.2019 v čase o 21:00.

Veľká vodná práčka VP2, ktorá odsáva pracovné priestory v okolí linky č.1., bola spustená do prevádzky dňa 13.05.2019, v čase o 12:00, t.j. cca 1 hodinu pred dovezením prvej rizikovej suroviny na spracovanie. Kotol K3 bol odstavený z prevádzky dňa 19.05.2019 o cca 06:00.

Odsávanie sušiarne MKM bolo spustené do chodu dňa 13.05.2019 v čase od 12:00 hod a sušiareň bola vypnutá dňa 19.05.2019 cca o 04:30 hod. Vzdušнина od sušiarne bola odsávaná do veľkej vodnej práčky VP1, ktorá bola v chode do 19.05.2019 do 05:30.

Spracovanie **nerizikového** materiálu na **linke č.2.**, na predvarákoch č.3. a č.14. sa začalo dňa **13.05.2019** v čase o cca 15:00 – 15:30, kedy sa začali predvaráky č.3. a č.14. nahrievať parou a cca v čase o 16:30 – 17:00 (predvarák č.14. a predvarák č.3.) boli dokončené prvé várky na predvarákoch č.3. a č.14. Pretože boli obidva predvaráky č.3. a č.14. v chode a produkovali zápachajúcu vzdušninu, tak bol v chode od 13.05.2019 od 12:00 aj kotol K3, ktorý cca o 12:00 začal zvyšovať tlak pary pre potreby predvarákov, pričom spaľoval zápachajúcu vzdušninu z predvarákov a lisov, ako sekundárny vzduch. Výroba prebiehala na oboch predvarákoch nepretržite až do 19.05.2019. Predvarák č.3. a č.14. boli odstavené z chodu 19.05.2019 v čase o 02:00.

Veľká vodná práčka VP1, ktorá odsáva pracovné priestory v okolí linky č.2., bola spustená do prevádzky dňa 13.05.2019, v čase o 12:00, t.j. cca 1 hodinu pred dovezením prvej nerizikovej suroviny na spracovanie.

Podnet na zápach v období pred podaním podnetu v nočných hodinách, t.j. v dňoch od 13.05.2019 do 19.05.2019 bol. Porucha v technológii nebola zistená, preto si inšpekcia vyžiadala mailovou poštou zaslanie informácií o prevádzke chovu brojlerov v susediacej spoločnosti AGROPOINT, s.r.o. Žilina. Z mailového stanoviska zaslaného dňa 03.06.2019 inšpekcia zistila, že presne v období pred podaním podnetu, t.j. v dňoch 14. až 15.05.2019 sa vykonávalo vyskladňovanie brojlerov. Podstielka bola vyvázaná v nasledujúci deň, t.j. 16.05.2019 na poľné hnojisko v k.ú. Stráňavy. Časť hnoja bola okamžite zaoraná, zvyšok ostal na poľnom hnojisku. Z uvedeného vyplýva, že vyskladňovanie kurčiat a vývoz podstielky mohol byť príčinou zvýšeného zápachu v obci Mojš v uvedených dňoch.

Vyhodnotenie chodu technológie v týždni **od 20.05.2019 do 27.05.2019:**

Prvá surovina v pracovnom týždni od 20.05.2019 do 27.05.2019 bola dovezená dňa:

20.05.2019 (pondelok)

- V čase o 13:30 bol dovezený do príjmového žľabu prvý rizikový materiál kategórie č.1, resp. č.2.
- Prvý nerizikový materiál kategórie č.3. bol dovezený do príjmového žľabu v rovnakom čase o 13:30.

Dovoz suroviny na spracovanie bol aj v ďalších dňoch:

21.05.2019 (utorok):

- V čase o 16:45 bol dovezený do príjmového žľabu prvý rizikový materiál kategórie č.1, resp. č.2.
- V čase o 11:20 bol dovezený do príjmových žľabov prvý nerizikový materiál kategórie č.3.

Posledná surovina bola dovezená dňa:

25.05.2019 (sobota) :

- V čase o 16:35 bol dovezený do príjmových žľabov posledný nerizikový materiál kategórie č.3
- V čase o 13:15 bol dovezený do príjmových žľabov posledný rizikový materiál kategórie č.1.

Spracovanie **rizikového** materiálu na **linke č.1.**, na predvarákoch č.4. a č.5. sa začalo dňa **20.05.2019** v čase o cca 18:00 – 20:00, kedy sa začali predvaráky č.4. a č.5. nahrievať parou a cca v čase o 20:00 boli dokončené prvé várky na predvaráku č.5. a o 23:00 – 23:30 boli dokončené prvé várky na varáku č.4. Pretože boli obidva predvaráky č.4. a č.5. v chode a produkovali zápachajúcu vzdušninu, tak bol v chode už od 20.05.2019 od 07:00 aj kotol K3, ktorý cca o 16:00 začal zvyšovať tlak pary pre potreby predvarákov, pričom spaľoval zápachajúcu vzdušninu z predvarákov a lisov, ako sekundárny vzduch. Počas celého týždňa od 20.05.2019 do 26.05.2019 neboli zaznamenané žiadne výpadky, ani poruchy na kotle K3. Výroba prebiehala na oboch predvarákoch nepretržite až do takmer 26.05.2019. Predvarák č.4. bol odstavený z chodu 25.05.2019 v čase o 18:00. Predvarák č.5. bol odstavený z chodu 25.05.2019 v čase o 19:00.

Veľká vodná práčka VP2, ktorá odsáva pracovné priestory v okolí linky č.1., bola spustená do prevádzky dňa 20.05.2019, v čase o 12:00, t.j. cca 1,5 hodiny pred dovezením prvej rizikovej suroviny na spracovanie. Kotol K3 bol odstavený z prevádzky dňa 26.05.2019 o cca 04:00.

Odsávanie sušiarne MKM bolo spustené do chodu dňa 20.05.2019 v čase od 12:00 hod a sušiareň bola vypnutá dňa 26.05.2019 cca o 02:40 hod Vzdušina od sušiarne bola odsávaná do veľkej vodnej práčky VP1, ktorá bola v chode do 26.05.2019 do 06:00.

Spracovanie **nerizikového** materiálu na **linke č.2.**, na predvarákoch č.3. a č.14. sa začalo dňa **20.05.2019** v čase o cca 14:30 – 15:00, kedy sa začali predvaráky č.3. a č.14. nahrievať parou a cca v čase o 16:00 – 18:00 (predvarák č.14. a predvarák č.3.) boli dokončené prvé várky na predvarákoch č.3. a č.14. Pretože boli obidva predvaráky č.3. a č.14. v chode a produkovali zápachajúcu vzdušninu, tak bol v chode od 20.05.2019 od 13:00 aj kotol K3, ktorý cca o 12:00 začal zvyšovať tlak pary pre potreby predvarákov, pričom spaľoval zápachajúcu vzdušninu z predvarákov a lisov, ako sekundárny vzduch. Výroba prebiehala na oboch predvarákoch nepretržite až do 26.05.2019. Predvarák č.3. bol odstavený z chodu 25.05.2019 v čase o 24:00 a predvarák č.14. bol odstavený z chodu 26.05.2019 v čase o 01:00.

Veľká vodná práčka VP1, ktorá odsáva pracovné priestory v okolí linky č.2., bola spustená do prevádzky dňa 20.05.2019, v čase o 12:00, t.j. cca 1,5 hodiny pred dovezením prvej rizikovej, aj nerizikovej suroviny na spracovanie.

Odsávanie sušiarne MKM bolo spustené do chodu 20.05.2019 v čase od 12:00 hod a sušiareň bola vypnutá dňa 26.05.2019 cca o 03:10 hod. Vzdušnina od sušiarne bola odsávaná do veľkej vodnej práčky VP1, ktorá bola v chode do 26.05.2019 do 06:00.

Podnet na zápach bol prijatý 21.05.2019 v čase o 14:06.

V uvedený deň **21.05.2019** (utorok) neboli na žiadnej z výrobných liniek č.1. a č.2. zaznamenané významné odchýlky od bežného prevádzkového stavu, ktoré by mohli byť príčinou zvýšeného zápachu. Prvá surovina na spracovanie dňa 21.05.2019 bola dovozená o 11:20. Jednalo sa o nerizikový materiál. Prvý rizikový materiál bol v uvedený deň dovezený o 16:45. Surovina sa doviezla aj v predchádzajúci deň (pondelok) 20.05.2019, kedy sa začal aj nábeh výroby. Podnet na zápach v tento deň nebol podaný.

Dňa 21.05.2019 bol zaznamenaný rovnomerný chod kotla K3, nedošlo k žiadnym výpadkom vo výrobe z dôvodu chýbajúcej suroviny. Veľké vodné práčky VP1 a VP2 boli v chode od 20.05.2019. Dňa 22.05.2019 v čase okolo cca 05:30 do 05:45 bol v grafickej podobe zaznamenaný výpadok oboch veľkých vodných práčok – VP1 a VP2. Spoločnosť ELISS s.r.o., Bytčická 89, Žilina, ktorá sa stará v spoločnosti VAS o elektronické systémy, písomne potvrdila dňa 19.06.2019, že v čase medzi 04:54 do 05:35 došlo k výpadku komunikácie medzi veľkými vodnými práčkami a riadiacim počítačom. Veľké vodné práčky, ako samostatne fungujúce zariadenia zostali v plnej funkčnosti, prietok vody do vodných práčok ostal zachovaný a v uvedenom čase nedošlo k výpadku elektrickej energie.

Z rozboru vyššie uvedených skutočností vyplýva, že podnet na zápach bol už po nábehu výroby, výroba nabehla v pondelok 20.05.2019 a podnet bol na utorok 21.05.2019, kedy výroba bežala bez porúch a ešte sa nevykonávali iné dokončovacie technologické operácie, ktoré sa vykonávajú pri dobehu výroby.

Z vedenia prevádzkovej evidencie v grafickej podobe inšpekcia zistila, že pred spustením samotnej výroby na predvarákoch boli už cca 1 – 1,5 hodiny v chode zariadenia na odlučovanie zápachu – veľké vodné práčky, VP1 a VP2 a kotol K3, ktorý počas chodu výroby spaľoval zápachajúcu vzdušninu, ako sekundárny vzduch do kotla. Tieto zariadenia už boli v chode minimálne 1 - 2 hodiny pred dovezením prvej suroviny do príjmových žľabov. Prevádzkovateľ požiadavku inšpekcie, aby zapínal veľké vodné práčky pred dovezením suroviny splnil.

Podľa názoru inšpekcie mohol byť príčinou vzniku zápachu, aj napriek tomu, že technológia a k nej príslušné odlučovacie zariadenia boli plne funkčné a bez poruchy a prebiehalo aj spaľovanie zápachajúcej vzdušiny, nábeh výroby dňa 20.05.2019, dovoz a vyskladnenie rizikovej suroviny v štádiu rozkladu, ktorá je zvyčajne dopravená do VAS, s.r.o. v čase okolo 14:00 a posledná cca okolo 21:30 a jej následné spracovanie.

Telefonický podnet na neznesiteľný zápach z jazierka pri Váhu, v blízkosti prevádzky VAS s.r.o. Mojšová Lúčka, Žilina od redaktorky TV Markíza

Dňa 30.05.2019 bol na Slovenskej inšpekcii životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „inšpekcia“) prijatý e-mailovou poštou podnet na zápachajúce jazero pri Vodnom diele Žilina, pod kafilériou od redaktorky TV Markíza a dňa 03.06.2019 bol prijatý telefonický podnet na neznesiteľný zápach z jazierka pri Váhu, v blízkosti prevádzky VAS s.r.o. Mojšová Lúčka, Žilina od redaktorky TV Markíza.

Inšpekcia vykonala dňa 05.06.2019 kontrolu v prevádzke VAS s.r.o., vrátane chodu zariadení na Čistiarni odpadových vôd (ČOV) a zaústenia vyčistených odpadových vôd do Vodného diela Žilina. Zároveň odobrala vzorku vyčistenej odpadovej vody z výtoku ČOV pre vizuálne porovnanie farby a zápachu s vodou z jazierka a s vodou z Vodného diela. Zápach v prevádzke bol zaznamenaný iba priamo v halách a v okolí ČOV - VAS, s.r.o..

Po trase kanalizačných šácht od ČOV – VAS s.r.o. do Vodného diela inšpekcia skontrolovala utesnenie všetkých šácht z dôvodu možného šírenia zápachu. Všetky veľké kanalizačné šachty boli utesnené PUR penou a poklop bol prichytený skrutkami, aby nepovolané osoby s ním nemohli manipulovať.

Vyústenie potrubia vyčistenej odpadovej vody do Vodného diela nebolo možné skontrolovať, nakoľko sa nachádza cca 20 m od brehu, vo Vodnom diele.

Následne inšpekcia zisťovala výskyt zápachu priamo pri jazierku, ktoré sa nachádza cca 10 m od kanalizačného vyústenia z ČOV VAS, s.r.o., odobrala vzorku vody z jazierka a z Vodného diela a porovnávala vizuálne farbu a zápach. Voda z Vodného diela bola najčistejšia a bol cítiť slabý bahenný zápach. Voda z jazierka bola mierne zakalená a bol cítiť výrazný bahenný zápach. Voda z výtoku z ČOV bola najviac zakalená a bol cítiť výrazný kašierický zápach, totožný so zápachom v halách.

Jazierko javilo známky prírodného vyhnívania. Nebol zistený viditeľný prítok ani odtok vody, voda stála, na povrchu vodnej hladiny boli viditeľné rozkladajúce sa listy a konáre z okolitých stromov. Vo vode bol zaznamenaný výskyt rýb, na hladine plávala kačka.

Podozrenie, že by v jazierku mohli byť priesaky z bývalého mrchoviska zo 70-tych rokov, o ktorom bolo zmienené zo strany zástupcu VAS s.r.o., je málo pravdepodobné, nakoľko po cca 40 - 50 rokoch by už nezostali v pôde zvyšky biologického materiálu. Do jazierka nie sú zaústené odpadové vody z ČOV - VAS s.r.o., ktoré by spôsobili typický kašierický zápach vody v jazierku.

Na základe údajov z Katastrálneho úradu inšpekcia zistila, že uvedeným územím, smerom od obce Strážavy, následne okolo areálu VAS s.r.o. preteká bezmenný potok, ktorý by mal byť zatrubnený popod cyklistickú cestu a zaústený do Vodného diela. Na mape z katastra sa nenachádza žiadne jazero.

Z týchto zistení vyplýva, že jazierko pravdepodobne vzniklo pretečením vody z Vodného diela Žilina cez priepust do priestoru bezmenného potoka. Stav výšky hladiny v jazierku je ovplyvňovaný manipuláciou výšky hladiny na Vodnom diele Žilina. Výúst do Vodného diela a ani prítok vody do jazierka sa pri obhliadke pre vysokú hladinu vody a zarastené okolie nepodarilo nájsť.

Pozemky, na ktorých sa nachádza jazierko, patria veľkému počtu fyzických osôb, Slovenskej republike (po smrti fyzických osôb) a Vodohospodárskej výstavbe š.p. Bratislava.

Prevádzka VAS s.r.o. je občas zdrojom nepríjemného zápachu, ktorý sa vzduchom šíri do okolia a môže sa vyskytovať aj v okolí jazierka. Vyčistené odpadové vody z prevádzky VAS s.r.o. sú zaústené priamo do Vodného diela Žilina. Jazierko pri Vodnom diele Žilina sa vytvorilo pretečením vody z Vodného diela Žilina cez priepust do priestoru bezmenného potoka. Do jazierka nie sú zaústené žiadne vody z prevádzky VAS s.r.o., nakoľko nebola zistená typický kašierický zápach vody v jazierku.

Dňa 06.06.2019 sa vizuálne potvrdilo, že stav výšky hladiny v jazierku je ovplyvňovaný manipuláciou výšky hladiny na Vodnom diele Žilina.

V dňoch, kedy voda v jazierku takmer nie je, je dno pokryté hustým silne zapáchajúcim bahnom a zápach sa šíri do blízkeho okolia a obťažuje cyklistov, rybárov a peších chodcov, ktorí po tejto trase prichádzajú.

Vzhľadom na vyššie uvedené inšpekcia listom č. 6366-21104/77/2019/Pat zo dňa 06.06.2019 požiadala Vodohospodársku výstavbu š.p. Bratislava o preverenie danej situácie na Vodnom diele Žilina a o zabezpečenie vyčistenia predmetného bezmenného potoka a vytvárajúceho sa jazierka, aby rekreačná zóna Žiliny poskytovala očakávanú pohodu obyvateľov a návštevníkov Vodného diela.

Podnet na zápach v dňoch od 20.06. 2019 do 22.06.2019, zaslaný dňa 22.06.2019 v čase o cca 12:52:

Z vedenia prevádzkovej evidencie, ktorá je vedená v písomnej podobe, ale je sledovaná aj elektronickým riadiacim systémom, ktorý pracuje nepretržite v čase chodu výroby, bolo zistené, že prvý dovoz suroviny v týždni od 17.06.2019 do 23.06.2019 do prevádzky bol dňa 17.06.2019 o 16:10 hod. Výroba bola spustená dňa 17.06.2019 o cca 16:00 a bežala nepretržite do 23.06.2019 do 04:00. Veľké vodné práčky, ktoré odsávajú pracovné priestory boli spustené dňa 17.06.2019 v čase o 15:45, cca 30 min. pred dovozom prvej suroviny a bežali nepretržite do 24.06.2019 do 05:00. V udržiavacom režime bol aj kotol K3, v ktorom sa začal dňa 17.06.2019 zvyšovať tlak pary o cca 14:20 hod .

Vyhodnotenie chodu technológie v týždni **od 17.06.2019 do 23.06.2019:**

Prvá surovina v pracovnom týždni od 17.06.2019 do 24.06.2019 bola dovezená dňa: 17.06.2019

V čase o 16:25 hod bol dovezený do príjmového žľabu prvý rizikový materiál kategórie č.1, resp. č.2.

- Prvý nerizikový materiál kategórie č.3. bol dovezený do príjmového žľabu v čase o 16:25 hod.

Dovoz suroviny na spracovanie bol aj v ďalších dňoch. Podávateľ podnetu poukázal, že zápach sa širil už 3 dni pred podaním podnetu, t.j. už od 20.06.2019 do 22.06.2019, kedy napísal podnet.

Dovoz suroviny dňa 20.06.2019 (štvrtok):

- V čase o 15:00 hod bol dovezený do príjmového žľabu prvý rizikový materiál kategórie č.1, resp. č.2.
- V čase o 16:50 hod bol dovezený do príjmových žľabov prvý nerizikový materiál kategórie č.3.
- V čase o 20:30hod bol dovezený do príjmového žľabu posledný rizikový materiál kategórie č.1, resp. č.2.
- V čase o 18:25 hod bol dovezený do príjmových žľabov posledný nerizikový materiál kategórie č.3.

Dovoz suroviny dňa 21.06.2019 (piatok):

- V čase o 16:25 hod bol dovezený do príjmového žľabu prvý rizikový materiál kategórie č.1, resp. č.2.
- V čase o 15:35 bol dovezený do príjmových žľabov prvý nerizikový materiál kategórie č.3.
- V čase o 20:25 hod bol dovezený do príjmového žľabu posledný rizikový materiál kategórie č.1, resp. č.2.

- V čase o 20:25 bol dovezený do príjmových žľabov posledný nerizikový materiál kategórie č.3.

Dovoz suroviny dňa 22.06.2019 (sobota):

- V čase o 14:33 hod bol dovezený do príjmového žľabu prvý rizikový materiál kategórie č.1, resp. č.2.
- V čase o 12:04 bol dovezený do príjmových žľabov prvý nerizikový materiál kategórie č.3.
- V čase o 14:33 bol dovezený do príjmového žľabu posledný rizikový materiál kategórie č.1, resp. č.2.
- V čase o 14:33 bol dovezený do príjmových žľabov posledný nerizikový materiál kategórie č.3.

Posledná surovina bola dovezená dňa:

23.06.2019 (nedeľa) :

- V čase o 19:35 bol dovezený do príjmových žľabov posledný nerizikový materiál kategórie č.3, rizikový materiál nebol v nedeľu 23.06.2019 dovezený.

Spracovanie **rizikového** materiálu na **linke č.1.**, na predvarákoch č.4. a č.5. sa začalo dňa **17.06.2019** v čase o cca 18:00 – 19:00, kedy sa začali predvaráky č.4. a č.5. nahrievať parou a cca v čase o 22:30 – 23:30 boli dokončené prvé várky na varáku č.4. a č.5. Pretože boli obidva predvaráky č.4. a č.5. v chode a produkovali zápachajúcu vzdušninu, tak bol v chode už od 17.06.2019 od 14:00 hod aj kotol K3, ktorý cca o 14:30 hod začal zvyšovať tlak pary pre potreby predvarákov, pričom spaľoval zápachajúcu vzdušninu z predvarákov a lisov, ako sekundárny vzduch. Počas celého týždňa od 17.06.2019 do 23.06.2019 neboli zaznamenané žiadne výpadky, ani poruchy na kotle K3. Výroba prebiehala na oboch predvarákoch nepretržite až do takmer 23.06.2019. Predvarák č.4. bol odstavený z chodu 22.06.2019 v čase o 20:30. Predvarák č.5. bol odstavený z chodu 22.06.2019 v čase o 19:00.

Veľká vodná práčka VP2, ktorá odsáva pracovné priestory v okolí linky č.1., bola spustená do prevádzky dňa 17.06.2019, v čase o 16:00, t.j. cca 20-25 min. pred dovezením prvej rizikovej suroviny na spracovanie. Kotol K3 bol odstavený z prevádzky dňa 23.06.2019 o 06 :45 hod .

Odsávanie sušiarne MKM bolo spustené do chodu 17.06.2019 v čase od 16:00 a sušiareň bola vypnutá dňa 23.06.2019 cca o 04:30 – 05:00. Vzdušina od sušiarne bola odsávaná do veľkej vodnej práčky VP1, ktorá bola v chode do 23.06.2019 do 06:00.

Spracovanie **nerizikového** materiálu na **linke č.2.**, na predvarákoch č.3. a č.14. sa začalo dňa **17.06.2019** v čase o cca 15:00 – 15:30, kedy sa začali predvaráky č.3. a č.14. nahrievať parou a cca v čase o 16:00 – 17:30 (predvarák č.3. a predvarák č.14.) boli dokončené prvé várky na predvarákoch č.3. a č.14. Pretože boli obidva predvaráky č.3. a č.14. v chode a produkovali zápachajúcu vzdušninu, tak bol v chode od 17.06.2019 od 14:00 hod aj kotol K3, ktorý cca o 14:30 hod začal zvyšovať tlak pary pre potreby predvarákov, pričom spaľoval zápachajúcu vzdušninu z predvarákov a lisov, ako sekundárny vzduch. Výroba prebiehala na oboch predvarákoch nepretržite až do 22.06.2019. Predvarák č.3. a č.14. boli odstavené z chodu 22.06.2019 v čase o 20:00 – 20:30.

Veľká vodná práčka VP1, ktorá odsáva pracovné priestory v okolí linky č.2., bola spustená do prevádzky dňa 17.06.2019, v čase o 15:30, t.j. cca 45 min hod. pred dovezením prvej nerizikovej suroviny na spracovanie.

Podnet na zápach bol v dňoch od 20.06.2019 do 22.06.2019. Porucha v technológii nebola v uvedených dňoch zistená.

Podľa názoru inšpekcie mohol byť príčinou vzniku zápachu, aj napriek tomu, že bola technológia a k nej príslušné odlučovací zariadenia plne funkčné a bez poruchy prebiehalo aj spaľovanie zápachajúcej vzdušiny dovoz a vyskladnenie rizikovej suroviny, ktorá už bola v štádiu rozkladu a v uvedených dňoch bola dopravená do VAS, s.r.o. v čase okolo 20:25 (dňa 21.06.2019) a v sobotu dňa 22.06.2019 o 14:33. Rovnako v uvedené dni bola dopravovaná aj neriziková surovina, ktorá by nemala byť v štádiu rozkladu a dňa 22.06.2019, v čase, kedy bol písaný podnet na zápach, bola dovezená o 12:10 a 14:33. Dokončením sterilizácie suroviny však výroba nekončí, surovina sa ďalej spracováva, suší a lisuje. Odsávanie sušiarne MKM bolo spustené do chodu 17.06.2019 v čase od 16:00 a sušiareň bola vypnutá dňa 23.06.2019 cca o 05:30 – 06:00. Vzdušina od sušiarne bola odsávaná do veľkej vodnej práčky VP1, ktorá bola v chode do 23.06.2019 do 06:00.

II.)

Kontrola plnenia uložených opatrení na nápravu rozhodnutím č. 8549-41664/2018/Pat/770110103/O1 zo dňa 30.11. 2018

1. Opatrenia č.1. až č.3. z rozhodnutia č. 8549-41664/2018/Pat/770110103/O1 zo dňa 30.11. 2018

1. Predložiť inšpekcii štúdiu realizovateľnosti uzatvorenia príjmových žľabov pre rizikový materiál kategórie 1,2.

Termín: 30.06.2019

2. Predložiť inšpekcii štúdiu, v ktorej bude oprávnenou osobou na výkon takejto činnosti určené (teoretickým výpočtom, resp. meraním) množstvo odsávanej vzdušiny z príjmových žľabov pre rizikový materiál kategórie 1,2 a nerizikový materiál kategórie 3, do ktorého z kotlov K2 a K3 a v akom množstve môžu byť privedené, ako náhrada spaľovacieho vzduchu.

Termín: 31.08.2019

3. Predložiť inšpekcii štúdiu realizovateľnosti uzatvorenia príjmových žľabov pre nerizikový materiál kategórie 3.

Termín: 31.12.2019

Termín a spôsob uzatvorenia príjmových žľabov, resp. iný spôsob uzatvorenia hál príjmov materiálov kategórie 1 a 2, resp. kategórie 3, bude prehodnotený po predložení požadovaných štúdií inšpekcii.

Zistený stav Nie je možné vyhodnotiť

Opis Áno

Určený termín na predloženie štúdie, v ktorej bude oprávnenou osobou na výkon takejto činnosti určené (teoretickým výpočtom, resp. meraním) množstvo odsávanej vzdušiny z príjmových žľabov pre rizikový materiál kategórie 1,2 a nerizikový materiál kategórie 3, do kotla K3 a v akom množstve môžu byť privedené, ako náhrada spaľovacieho vzduchu (31.08.2019) a štúdie realizovateľnosti uzatvorenia príjmových žľabov pre rizikový (30.06.2019) a pre nerizikový materiál (31.12.2019) v čase kontroly, ani v čase vypracovania

správy o kontrole č.31/2019 ešte neuplynul. Inšpekcia sa v rámci kontroly touto problematikou zaoberala z dôvodu, že prevádzkovateľ listom č.20/05/2019VL zo dňa 20.05.2019 požiadal inšpekciu o zmenu termínov z dôvodu, že projektant, ktorému bolo zadané riešenie štúdie realizovateľnosti - fy ENERMA, s.r.o., Pribinova 3477/33, 010 01 Žilina, začal prednostne riešiť prekrytie plošne väčších príjmových žľabov pre nerizikový materiál, z dôvodu, že zvoz vedľajších živočíšnych produktov kategórie 3 je v celkovom objeme väčší o cca 20 % oproti rizikovému materiálu.

Prevádzkovateľ pri kontrole inšpekcií predložil 3 varianty riešenia danej problematiky, z ktorých si vyberie najvhodnejší variant, ktorý musí spĺňať okrem zníženia úniku zápachu z hál príjmov a z výrobných priestorov aj veterinárne predpisy a bude odsúhlasený Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou Žilina.

Termín a spôsob uzatvorenia príjmových žľabov, resp. iný spôsob uzatvorenia hál príjmov materiálov kategórie 1 a 2, resp. kategórie 3, bude prehodnotený po predložení požadovaných štúdií inšpekcií. O zmene termínov predloženia štúdií realizovateľnosti uzatvorenia príjmových žľabov pre rizikový i nerizikový materiál inšpekcia rozhodne v samostatnom konaní.

Ďalšie zistenia:

Teplotné a poveternostné podmienky počas mája 2019 boli priaznivé. Počasie bolo daždivé a teploty boli nízke. Dovážaná riziková surovina – materiál kategórie 1, resp. 2 nebol v pokročilom štádiu rozkladu a preto nemohol pri jeho vykládke spôsobiť uvoľnenie značného zápachu. Na elimináciu tohto zápachu v hale príjmov prevádzkovateľ aj naďalej používa produkty Gelactiv, ktoré uvoľňujú aktívne látky do okolia, ktoré na seba viažu pachové látky a vytvárajú s nimi zlúčeniny, ktoré menej stimulujú ľudské čuchové receptory. Zariadenie Smellmeister, namontované do vstupných rolovacích vrát hál, do potrubia na odvod vypratej vzdušniny z veľkých vodných práčok, bolo funkčné a stále v prevádzke. V halách príjmov suroviny a v priestore veľkých vodných pračiek nebol nadmerný zápach po surovine, bolo tam cítiť voňavú zložku produktov Gelactiv.

Inšpekcia si vyžiadala mailovou poštou zaslanie informácií o prevádzke chovu brojlerov v susediacej spoločnosti AGROPOINT, s.r.o. Žilina. Z mailového stanoviska zaslaného dňa 03.06.2019 inšpekcia zistila, že vyskladňovanie brojlerov sa vykonávalo presne v období pred podaním podnetu, t.j. v dňoch 14. až 15.05.2019. Podstielka bola vyvázaná v nasledujúci deň, t.j. 16.05.2019 na poľné hnojisko v k.ú. Stráňavy. Časť hnoja bola okamžite zaoraná, zvyšok ostal na poľnom hnojisku. Z uvedeného vyplýva, že vyskladňovanie kurčiat a vývoz podstielky mohol byť príčinou zvýšeného zápachu v obci Mojš v uvedených dňoch.

O mesiac neskôr, v mesiaci jún 2019, kedy bol podaný ďalší podnet na zápach už teplotné a poveternostné podmienky neboli priaznivé. Podľa názoru inšpekcie mohlo byť príčinou vzniku zápachu, aj napriek tomu, že bola technológia a k nej príslušné odlučovacie zariadenia plne funkčné a bez poruchy prebiehalo aj spaľovanie zápachajúcej vzdušniny, dovoz a vyskladnenie rizikovej suroviny, ktorá bola v štádiu rozkladu a v uvedených dňoch bola dopravená do VAS, s.r.o. v čase okolo 20:25 (dňa 21.06.2019) a v sobotu dňa 22.06.2019 o 14:33. Rovnako v uvedené dni bola dopravovaná aj neriziková surovina, ktorá by nemala byť v štádiu rozkladu a dňa 22.06.2019, v čase, kedy bol písaný podnet na zápach, bola dovezená o 12:10 a 14:33.

-

L. Zhodnotenie dodržania podmienok povolenia

Dodržané

1. A.2.1. a 4.3., 4.4. v časti B.1.

Nedodržané v časti

-

Nedodržané

-

Nie je možné vyhodnotiť

1. Opatrenia č.1. až č.3. z rozhodnutia č. 8549-41664/2018/Pat/770110103/O1 zo dňa 30.11. 2018

M. Záver – celkové zhodnotenie

Kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ udržiava prevádzku v súlade s podmienkami integrovaného povolenia, v zmysle § 35 ods. 1 zákona o IPKZ.

Prevádzka spĺňa všeobecné záväzné právne predpisy na úseku ochrany ovzdušia a všeobecné technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania zdrojov emitujúcich pachové látky.

Inšpekcia predpokladá, že cca každé 4 minútové otvorenie vstupných vrát do haly spracovania rizikového materiálu, ako aj do haly spracovania nerizikového materiálu môže byť zdrojom obťažujúceho zápachu. Čas pre vjazd, vyloženie a výjazd vozidiel však už nie je možné viac skrátiť. Preto spoločnosť VAS, s.r.o. Žilina zadala objednávku firme ENERMA, s.r.o., Pribinova 3477/33, 010 01 Žilina na spracovanie návrhov na prekrytie príjmových žľabov pre rizikový i nerizikový materiál. Prevádzkovateľ pri kontrole predložil inšpekcii 3 varianty riešenia danej problematiky, z ktorých si sám vyberie najvhodnejší variant, ktorý musí spĺňať okrem zníženia úniku zápachu z hál príjmov a z výrobných priestorov, aj veterinárne predpisy a bude odsúhlasený Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou Žilina.

Termín a spôsob uzatvorenia príjmových žľabov, resp. iný spôsob uzatvorenia hál príjmov materiálov kategórie 1 a 2, resp. kategórie 3, bude prehodnotený po predložení požadovaných štúdií inšpekcii.

N. Podpisy

Za SIŽP: Ing. Alžbeta Patúšová

Za SIŽP:
Ing. Zuzana Kadíková

Za SIŽP:
Ing. Miroslava Reková